

WORLD ONLINE: KLINKENDE OVERWINNING

Na ruim acht jaar procederen tegen World Online, ABN Amro en Goldman Sachs heeft de VEB op 27 november een klinkende overwinning behaald bij de Hoge Raad.

TEKST: PAUL COENEN

Terwijl de huidige crisis onze volle aandacht heeft, procedeert de VEB ook nog over misstanden uit het verleden. Door stugge ontkenning van aansprakelijkheid aan de zijde van World Online, ABN Amro en Goldman Sachs had de VEB maar liefst acht jaar nodig om het oordeel van de Hoge Raad, ons hoogste rechtscollege, over de World Online-affaire te krijgen.

Tijdens het ochtendprogramma op de Dag van de Belegger 2009 kon directeur Jan Maarten Slagter van de VEB met opgeheven duimen dan eindelijk het goede nieuws melden. De VEB is op nagenoeg alle bezwaren tegen World Online, ABN Amro en Goldman Sachs rond de beursgang van het veelbelovende internetbedrijf in het gelijk gesteld. Deze uitspraak maakt de weg vrij voor compensatie aan gedupeerde beleggers.

LANG GELEDEN

Het aandeel World Online werd op 17 maart 2000 op de Amsterdamse beurs geïntroduceerd. Voor de beursgang lieten

World Online en de banken toe dat bestuursvoorzitter Nina Brink een stroom van onjuiste en onvolledige mededelingen deed over de toekomst van World Online. Veelbelovende allianties met Microsoft, Ericsson, Getronics, Novartis, Cisco Systems en Endemol, niets was de onderneming te dol om de verwachtingen over haar internetbedrijf – veelal ten onrechte – hoog op te kloppen. De Hoge Raad kwalificeert die mededelingen als misleidend en concludeert dat daarmee sprake is van onrechtmatig handelen jegens beleggers.

De introductieprijs van het aandeel World Online werd vastgesteld volgens de zogeheten 'bookbuilding'-methode. De uiteindelijke introductieprijs werd bepaald aan de hand van opgaven van geïnteresseerde beleggers. In het voorlopige prospectus werd alleen een bandbreedte van 35 tot 43 euro van de prijs per aandeel gegeven. Particuliere beleggers konden op basis van die bandbreedte aangeven hoeveel aandelen zij zouden willen kopen; zij schreven dus 'bestens' in. Institutionele beleggers

konden tevens aangeven voor welke prijs zij de aandelen zouden willen verkrijgen.

De introductieprijs werd uiteindelijk vastgesteld op 43 euro. Bij opening van de beurs op 17 maart 2000 noteerde het aandeel World Online 50,20 euro door steun aankopen van ABN Amro. De Hoge Raad oordeelt dat ABN Amro onrechtmatig heeft gehandeld door op 17 maart 2000 een misleidende, ruim boven de vastgestelde uitgifteprijs liggende, openingskoers te bewerkstelligen.

Het syndicaat van ABN Amro en Goldman Sachs had de beursintroductie 'underwritten', wat in het kort wil zeggen dat het syndicaat garandeert dat alle aandelen geplaatst zullen worden. Het syndicaat nam aldus het plaatsingsrisico op zich, zodat World Online en zijn drie oude aandeelhouders ervan verzekerd waren dat de beursintroductie zou slagen. Op deze wijze kregen de begeleidende banken een eigenbelang bij het slagen van een beursintroductie.

Alle optimistische berichten rond de beursgang ten spijt kelderde het aandeel World Online pijlsnel. De slotkoers op de openingsdag bedroeg 43,20 euro. In de dagen daarna raakte het aandeel in een vrije val en bewoog de rest van het jaar 2000 tussen de 10 en 15 euro. Eind december 2000 werd de beursnotering beëindigd en deed branchegenoot Tiscali een ruilbod van omgerekend 7,34 euro (0,4891 aandeel Tiscali voor elk aandeel World Online).

HOE VERDER?

De schade die World Online-beleggers hebben geleden is aanzienlijk. Op 17 maart 2000 werden 67,6 miljoen aandelen geplaatst tegen 43 euro. De waarde van het latere ruilbod van Tiscali bedroeg 7,34 euro. Een daling van bijna 83 procent ten opzichte van de introductiekoers. Een eenvoudige rekensom leert dan dat beleggers circa 2,4 miljard aan beurswaarde hebben zien verdampen.

ONRECHTMATIGE HANDELINGEN

Met de uitspraak van de Hoge Raad staat onherroepelijk vast dat World Online, ABN Amro en Goldman Sachs op de volgende punten jegens beleggers onrechtmatig hebben gehandeld:

1. Het in het prospectus opnemen van misleidende informatie over de loopbaan van Nina Brink en de verwerving door World Online van Telitel als dochtermaatschappij.
2. Het in het prospectus ten onrechte niet vermelden van de verkoop bijna drie maanden voor de beursgang door Nina Brink van de aandelen in World Online die zij bezat via haar vennootschap Kalexer, voor een prijs van 6,04 dollar per aandeel.
3. Het wekken van een onjuiste indruk door Nina Brink door haar uitlatingen in de pers vlak voor de beursgang over haar aandelenbezit in World Online. World Online, ABN Amro en Goldman Sachs hebben nagelaten dit onjuiste beeld te corrigeren.
4. Het voor beursgang uitbrengen van een tiental persberichten over allianties met belangrijke bedrijven, terwijl van deze aangekondigde allianties er vrijwel geen was die enige werkelijke substantie had. ABN Amro en Goldman Sachs zijn tekortgeschoten in hun verplichting als 'lead managers' om World Online zodanig te begeleiden en te instrueren dat deze niet een te rooskleurig beeld van de onderneming schiepte.